

Notat

Dato: 21.11.2019
Saksnr: 2019/132-1
Saksbehandlar: Mette Nora Sætre

Til:	Kommunal og moderniseringsdepartementet, Regionalpolitisk Avdeling
Frå:	Næringssef Mette Nora Sætre og fylkesdirektør for innovasjon og næringsutvikling Bård Sandal

Kommentarar til Retningsliner for Kap 553 Post 61 over KMD sitt budsjett – Mobiliserande og kvalifiserande næringsutvikling.

Vestland fylkeskommune ser positivt på at KMD overfører arbeidsoppgåver og gir fylkeskommunane eit meir direkte forvaltingsansvar for viktige virkemidlar for IN og SIVA. Tidlegare har desse virkemidlane blitt tildelt direkte frå KMD til dei to virkemiddelaktørane utan at fylkeskommunane har kunne kome med innspel for å tilpassing til sine regionale utfordringar og moglegheiter.

Fylkeskommunen sitt ansvar og myndigheit er omtalt i Kap 3.1 i forslaget. Desse forslaga er svært avgrensa med omsyn til vår moglegheit til reell styring over virkemiddelbruken. I Kap. 4 er det klart definert kva ordningar midlane skal nyttast til, og at alle desse ordningane skal vidareførast. Som fylkeskommune kan vi ikkje utforme oppdrag til andre virkemiddelaktørar enn IN og SIVA, og kan heller ikkje sjølv forvalte nokre av desse virkemidlane. Fylkeskommunen kan heller ikkje utforme eigne/nye tilskotsordningar med midlar frå denne posten. Det einaste som då står att er at vi til ein viss grad kan prioritere mellom dei ordningane som er omfatta av retningslinene.

I Kap 3.1 vert det og slått fast at delar av midlane skal utbetalast til IN og SIVA innan 1. februar, medan tildelingsbrevet skal sendast seinast 1. mars. Det synast merkeleg at fylkeskommunen blir pålagt å betale ut ein monaleg del av midlane før tildelingsbrevet er klart.

I gjennomføringa av Regionreforma har det vore lagt til grunn av fylkeskommunane at overføring av nye oppgåver skulle kompenseras fullt ut. Dekning av administrasjonskostnader med inntil kr 100 000 er på ingen måte i tråd med dette (jamfør kap 5.4). Desse kostnadane varierer i samsvar med kor store summar som skal forvaltast. Godtgjeringa bør her settast til ein viss prosent av tildelt ramme.

Heilt sidan fylkeskommunane blei etablert, har dei hatt ein viktig og sentral rolle innan regional næringsutvikling, inkludert forvaltning i eigen regi av statlege verkemidlar til dette føremålet. Vi har difor gjennom fleire tiår bygd opp ein sterk regional kompetanse på området. Så seint som i 2016 var den nasjonale ramma til regional næringsutvikling i regi av fylkeskommunane på 1,157 milliardar kr og Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommunar fekk tildelt til saman nesten 144 mill. kr. Delar av summen blei tildelt IN for bruk til distriktsretta verkemidlar til bedrifter og etablerarar, medan resten blei forvalta av fylkeskommunen sjølv, for å løyse ulike utfordringar innafør regional næringsutvikling, i samarbeid med IN og SIVA.

Sidan 2016 er rammene for desse virkemidlane målbevisst og strukturert trappa ned, og frå 2020 vil ikkje fylkeskommunane lengre ha som oppdrag frå staten å drive næringsutvikling i eigen regi. Dette er eit klart brot på ein lang praksis, og vil kraftig redusere fylkeskommunane sine moglegheiter for å drive regional næringsutvikling i samarbeid med andre regionale utviklingsaktørar, særleg IN og SIVA. Som fylkeskommune har vi medverka både med kompetanse og med utløyssande delfinansiering til ulike prosjekt og tiltak som har ligge utanfor ordningane som IN og SIVA har forvalta.

På sikt kan den nye praksisen også få innverknad for fylkeskommunen sin kompetanse på området då dei ikkje lengre vil vere like attraktiv som samarbeidspartner for regionale og lokale aktørar inkludert kommunane. Ei fortsatt aktiv deltaking frå fylkeskommunane kunne vært løyst ved ein noko høgare ramme på 553.61 og samstundes opna for at fylkeskommunane også kunne etablere eigne ordningar tilpassa regionale behov og som kan supplere tilboda frå IN og SIVA.

Vi kan ikkje sjå at reduksjonen i statlege virkemidlar til oss som fylkeskommune har blitt kompensert med tilførsel av slike virkemidlar til andre aktørar, heller ikkje til kommunane, korkje i 2020 eller tidlegare år.

Som fylkeskommune reagerer vi sterkt på at vi ikkje har blitt kopla tidlegare på prosessen med dei nye retningslinjene, særleg sidan dette i så stor grad berører fylkeskommunen som utviklingsaktør. Vi konstaterer også at det ikkje har blitt gitt rom for brukarmedverking frå aktørar som blir direkte berørt av denne omlegginga som inkubatorane og næringsshagane. Hordaland fylkeskommune har fått tilbakemeldingar der desse aktørane etterlyser ein betre medverking i prosessen.